

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 75/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť neziskovej organizácie D., H., zastúpenej obchodnou spoločnosťou N., G., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. K. N., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 17 C 102/2009 z 23. júna 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 314/2010 z 29. septembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť neziskovej organizácie D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2012 doručená sťažnosť neziskovej organizácie D., H. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej obchodnou spoločnosťou N., G., vo veci namietaného porušenia jej základných

práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 17 C 102/2009 z 23. júna 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 314/2010 z 29. septembra 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že ako nezisková organizácia bola zaregistrovaná Krajským úradom v Trnave 21. novembra 2003 a následne zaevidovaná aj v registri subjektov poskytujúcich sociálnu pomoc Trnavského samosprávneho kraja so začiatkom poskytovania sociálnej služby 30. januára 2004. Sťažovateľka začala poskytovať sociálne služby v domácnostiach klientov a neskôr aj vo vlastných zariadeniach opatrovateľskej služby, pričom jej územná pôsobnosť sa rozšírila aj na územie Bratislavského samosprávneho kraja a Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý jej listom zo 6. apríla 2004 oznámil, že je vedená v Registri právnických a fyzických osôb poskytujúcich sociálne služby, sociálnu prevenciu a sociálne poradenstvo. Na základe uvedeného sťažovateľka požiadala Nitriansky samosprávny kraj o poskytnutie finančného príspevku v súlade s § 86 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“), následne listom z 27. augusta 2004 ho požiadala o registráciu Centra sociálnych služieb v M. a súčasne podala opätovnú žiadosť o poskytnutie finančného príspevku v zmysle zákona o sociálnej pomoci. Nitriansky samosprávny kraj sťažovateľke finančné prostriedky za rok 2005 napriek existencii zákonného nároku neposkytol vôbec, za rok 2006 jej poskytol finančné prostriedky v celej požadovanej sume a za rok 2007 finančné prostriedky v zníženej sume, teda namiesto sťažovateľkou požadovanej sumy 2 500 000 Sk jej na základe uzatvorenej zmluvy bola poskytnutá len suma 1 344 000 Sk.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka návrhom doručeným okresnému súdu 22. júla 2008 voči Nitrianskemu samosprávne kraju (ďalej len „odporca“) domáhala zaplatenia sumy 2 823 000 Sk (93 706, 43 €) s príslušenstvom z titulu nezaplateného finančného príspevku v zmysle zákona o sociálnej pomoci za roky 2005 a 2007. Okresný súd platobným rozkazom sp. zn. 23 Rob 659/2008 zo 4. mája 2009 uložil odporcovi zaplatiť

uplatnenú pohľadávku. Na základe podaného odporu okresný súd platobný rozkaz zrušil a následne rozsudkom okresného súdu žalobu zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie odôvodnené tým, že okresný súd v predmetnom rozsudku dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Rozsudkom krajského súdu bol prvostupňový rozsudok potvrdený ako vecne správny.

Podľa názoru sťažovateľky bolo povinnosťou odporcu vyplatiť jej požadované finančné prostriedky, a to najmä v dôsledku splnenia všetkých podmienok stanovených v zákone o sociálnej pomoci, ako aj vzhľadom na to, že v ostatných samosprávnych krajoch, v ktorých sťažovateľka poskytuje sociálne služby, jej boli finančné prostriedky vyplatené v plnej sume.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že považuje rozsudok krajského súdu za arbitrárny, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a je zmätočný najmä z týchto dôvodov:

- nie je pravdou, že sťažovateľka nespĺňala podmienky na poskytnutie finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálne služby stanovené zákonom o sociálnej pomoci v čase podania žiadosti o ich poskytnutie,

- odporca vykonal u sťažovateľky kontrolu, ktorá je poslednou zákonnou podmienkou predchádzajúcou uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na úhradu nákladov na sociálne služby, napriek legitímnemu očakávaniu sťažovateľky však k jej uzatvoreniu nedošlo,

- všeobecné sudy konajúce v danej veci sa nezaoberali otázkou lehoty vykonania zápisu rozšírenia rozsahu registrácie sťažovateľky v predmete činnosti, teda poskytovania starostlivosti v zariadení opatrovateľskej služby v M., odporca zápis sťažovateľky vykonal až 28. februára 2005, pričom žiadosť sťažovateľky mu bola doručená 6. októbra 2004 spolu so všetkými potrebnými dokladmi,

- všeobecné sudy rovnako neskúmali postup odporcu z hľadiska obsahu jeho listu z 25. septembra 2004, ktorým sťažovateľke oznámil, že jej žiadosť o poskytnutie

finančného príspevku vedie v evidencii, a vyzval ju na predloženie potrebných dokladov, pričom sťažovateľka všetky požiadavky splnila.

Z uvedeného vyplýva, že rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu bola sťažovateľke podľa jej názoru odopretá súdna ochrana, teda bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. V dôsledku napadnutých rozhodnutí sa sťažovateľka ocitla „v nespravodlivej pozícii“ spoliehajúc sa na dodržiavanie právnych predpisov príslušnými orgánmi, ktoré v zmysle zákona nepostupovali.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a po vykonanom dokazovaní vyniesol tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa, D., nezisková organizácia na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo rozsudkom Okresného súdu v Nitre č. k. 17C/102/2009-177 z 23. 06. 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/314/2010-204 z 29. 09. 2011 porušené.

2. Rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 17C/102/2009-177 z 23. 06. 2010 a rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/314/2010-204 z 29. 09. 2011 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Nitra na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.A K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

O ochrane práv sťažovateľky, ktorých porušenie namieta vo vzťahu k rozsudku okresného súdu, mal právomoc rozhodovať v odvolacom konaní krajský súd. Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať rozsudok okresného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného a iného práva rozsudkom okresného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.B K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vidí porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru v arbitrárnosti, neodôvodnenosti a zmätočnosti rozsudku krajského súdu, ktorý sa podľa jej názoru nevysporiadal so všetkými jej argumentmi uvedenými v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jej právnu vec nesprávne právne posúdil. Sťažovateľka sa domnieva, že na základe splnenia zákonom o sociálnej pomoci stanovených podmienok jej ako neziskovej organizácii poskytujúcej všeobecne prospešné služby (sociálne služby v domácnostiach klientov, ako aj vo vlastných opatrovateľských zariadeniach), registrovanej v príslušnom registri poskytovateľov týchto služieb mal byť poskytnutý zo strany odporcu finančný príspevok na úhradu nákladov za poskytované sociálne služby v zmysle § 86 zákona o sociálnej pomoci, a to za roky 2005 (finančný príspevok nebol poskytnutý vôbec) a 2007 (finančný príspevok bol bezdôvodne znížený). Žaloba sťažovateľky, ktorou si voči odporcovi uplatnila pohľadávku v celkovej sume 2 823 000 Sk s príslušenstvom, bola rozsudkom okresného súdu zamietnutá a na základe odvolania podaného sťažovateľkou bolo predmetné prvostupňové rozhodnutie rozsudkom krajského súdu potvrdené ako vecne správne.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa

čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky sú zlučiteľné s označenými článkami ústavy a dohovoru.

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zistených skutkových záverov a na tomto základe vyvedených právnych záverov. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd okrem iného uviedol: *„Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, pokiaľ ide o uplatnený finančný príspevok podľa § 86 ods. 1 Zák. č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, že navrhovateľ ako nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby a to sociálne služby konkrétne podľa § 14 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Zák. č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, nespĺnil v čase podania jeho žiadosti o tento finančný príspevok zákonné predpoklady pre vznik jeho*

nároku a teda aj na uzavretie písomnej zmluvy o poskytnutí finančného príspevku s odporcom vo vopred dohodnutom rozsahu, keďže v čase podania prvej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku na sociálnu službu v zariadení sociálnych služieb – Centrum sociálnych služieb D., M., nebol vykonaný zápis do príslušného registra na vykonávanie tohto druhu sociálnych služieb a navrhovateľ nebol v tom čase oprávnený poskytovať daný druh sociálnych služieb v Centre sociálnych služieb D., M. V čase podania druhej žiadosti o poskytnutí finančného príspevku neboli dané zákonné predpoklady ustanovené v § 86 ods. 9 Zák. č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, keďže navrhovateľ požiadal o poskytnutie finančného príspevku po termíne, kedy odporca schválil svoj rozpočet na príslušný rok 2005. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že uplatnený právny nárok v tejto časti je premlčaný s poukazom na ustanovenia 100 ods. 1, § 101 OZ, keďže právo navrhovateľa sa mohlo uplatniť po prvý raz dňa 15. 2. 2005, kedy mu vznikla na základe jeho práva možnosť podať žalobu, keďže rozpočet na rok 2005 bol schválený dňa 21. 12. 2004, potvrdený dňa 14. 2. 2005, pričom navrhovateľ uplatnil na súde svoje právo až dňa 22. 7. 2008. Vzhľadom na odporcom uplatnenú námietku premlčania potom súd prvého stupňa vecne správne rozhodol, pokiaľ uplatnený právny nárok v tejto časti zamietol ako premlčaný.

Pokiaľ ide o opravný nárok navrhovateľa na zaplatenie, resp. doplatenie finančného príspevku podľa § 86 ods. 1 Zák. č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci na rok 2007, odvolací súd s poukazom na ustanovenia § 85 ods. 1, § 86 ods. 1 Zák. č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci zhodne ako súd prvého stupňa dospel k právnomu záveru, že právny nárok na poskytnutie finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálnu službu zápisom do registra nevzniká, vzniká až na základe písomne uzatvorenej zmluvy o poskytovaní finančného príspevku vo vopred dohodnutom rozsahu, pričom zmluvná voľnosť pokiaľ ide o uzatvorenie zmluvy zo strany odporcu ako príslušného orgánu je obmedzená ustanovením § 86 ods. 1 Zák. č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, z ktorého vyplýva, že ak dôjde k splneniu podmienok ustanovených v § 86 ods. 1 tohto zákona, ako predpokladu vzniku nároku na finančný príspevok na úhradu nákladov za sociálne služby, ktoré podmienky však musia byť splnené súčasne, musí byť potom zmluva o poskytovaní finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálnu službu na základe písomnej žiadosti subjektu, ktorý poskytuje sociálnu pomoc podľa tohto zákona uzavretá.

Odvolačí súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že neboli splnené vyššie zákonné podmienky ako predpoklady ustanovené pre vznik nároku navrhovateľa na poskytnutie finančného príspevku na rok 2007 v rozsahu požadovanom navrhovateľom, keď bolo v konaní preukázané, že nebola súčasne splnená podmienka ustanovená v § 86 ods. 1 písm. a/ Zák. č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, ktorá ustanovuje pre poskytnutie finančného príspevku podmienku, že ak sociálna služba alebo sociálne poradenstvo alebo sociálna prevencia v kraji chýba, alebo je nedostatková, s poukazom na uznesenie Zastupiteľstva odporcu č. 337/2004 zo dňa 8. 11. 2004, ktorým bola schválená koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja, potreby a perspektívy v období rokov 2004-2010, v ktorej sa nepočítalo s osobitným rozvojom a podporou zariadení opatrovateľskej služby, čo vyplynulo aj z návrhu rozpočtu odporcu na rok 2007, s poukazom na výšku poskytnutého finančného príspevku schváleného zastupiteľstvom Nitrianskeho samosprávneho kraja uznesením č. 301/2006 zo dňa 4. 12. 2006 a upravenú uznesením č. 144/2007 zo dňa 9. 7. 2007. Teda za daného skutkového a právneho stavu potom bola daná na strane odporcu možnosť, nie povinnosť uzatvoriť s navrhovateľom zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na rok 2007 a to v rozsahu nesporne vopred dohodnutom, ktorú skutočnosť potom preukazuje zmluva č. 29/2007 zo dňa 17. 1. 2007 o poskytnutí finančného príspevku pre 10 osôb a zmluva č. 29a/2007 zo dňa 6. 8. 2007, podľa ktorej sa počnúc od 1. 4. 2007 do 31. 12. 2007 rozšíril príspevok o jednu osobu. S poukazom na vyššie uvedené dôvody tvrdenie navrhovateľa v tom smere, že bol prinútený podpísať zmluvu na 10 klientov, neskôr na 11 klientov je potrebné vyhodnotiť ako účelové. Odvolačí súd sa stotožnil s prijatými skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa ďalej v tom smere, že uzatvorenie predmetných písomných zmlúv o poskytovaní finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálnu službu medzi účastníkmi konania na rok 2007 podľa Zák. č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci bolo slobodným prejavom vôle oboch zúčastnených strán /§34 a nasl. OZ/, ktorá skutočnosť preukazuje i výpoveď navrhovateľa v konaní, ktorá skutočnosť nebola odporcom v konaní spochybnená, vyvrátená.“

Predmetný rozsudok krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery

boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd v odôvodnení rozsudku zhrnul skutkové zistenia a právne závery okresného súdu, ktoré boli v rozsahu odvolacích námietok sťažovateľky predmetom preskúmania v odvolacom konaní, uviedol, akými úvahami sa spravoval pri rozhodovaní, ako právne posúdil sťažovateľkine námietky týkajúce sa ňou tvrdeného zákonného nároku na finančný príspevok na úhradu nákladov za poskytovanie sociálnych služieb na území odporcu. Krajský súd pritom podrobne odôvodnil, ktoré skutočnosti považoval za právne relevantné vo vzťahu k neposkytnutiu finančného príspevku za poskytované sociálne služby za rok 2005 zo strany odporcu, pričom poukázal najmä na nesplnenie zákonných podmienok v čase predloženia prvej žiadosti sťažovateľky o poskytnutie finančného príspevku a následne oneskorené predloženie druhej žiadosti v čase po schválení rozpočtu odporcu. Najpodstatnejším dôvodom zamietnutia žaloby v tejto časti však bolo premlčanie nároku sťažovateľky uplatneného za rok 2005. Tento dôvod sťažovateľka žiadnym spôsobom nespochybnila ani v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, ani v sťažnosti doručenej ústavnému súdu. K zamietnutiu žaloby vo vzťahu k neposkytnutiu finančného príspevku v sťažovateľkou požadovanej sume za rok 2007 krajský súd poukázal na nesplnenie všetkých zákonných predpokladov stanovených pre vznik nároku sťažovateľky na finančný príspevok za rok 2007 a z toho vyplývajúcu zmluvnú voľnosť zmluvných strán uzatvárajúcich zmluvu o poskytovaní finančného príspevku vo vopred dojednanom rozsahu.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je

úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozhodnutia presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Ústavný súd tiež konštatuje, že dôvody rozsudku krajského súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť rozsudku krajského súdu, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech

v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.C K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu

Sťažovateľka okrem iného namietala aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu.

Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08) zastáva názor, že všeobecný súd spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inak povedané, o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Ústavný súd vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. februára 2012